

hvoraf der skal svares Pension, kun anbrager 86,000 Rbd., altsaa lidt over 14 pCt. Dette er et Forhold, som man naturligtvis vel maa holde sig for Die, naar man vil danne sig et Begreb om, hvorledes Pensionsforholdene stille sig for denne Klasse af Statsborgere.

Thune: Jeg maa tillade mig at udtale mig ganske i Medhold af den ærede sidste Taler med Hensyn til, hvad han sagde om Regnskabsordenen. Jeg troer virkelig, at naar vi paa Budgettet opførte Bruttoindtægterne for hvert af de specielle Regnskaber, der ere underlagte Finantsloven, da vilde dette være mere villedende end veiledende. Der er navnlig af den ærede Minister fremhævet med Hensyn til Fængslerne — for at fastholde dette Eksempel, der nu engang er anført — det Urigtige ved paa Budgettet at anvende Brutto=Posteringen for dem i Tilfælde af, at Fængselsdriften nu udfordrede et langt større Beløb, end der kræves, dersom Fængslerne beskjæftigede sig med Silkemanufaktur, hvilket muligt medførte et Udlæg af en Million Rigsdaler, og man vilde tage til Indtægt den Million, man fik for det færdige Produkt plus Avancen, og føre til Udgift det, man gav for Raaprodukterne, da vilde Statens Indtægt blive saameget større, og naar man dividerede de Udgifter, den skulde modsvare, med Antallet af Indvaanerne i Staten, da vilde man komme til det Resultat, at enhver Borger betalte saameget høiere Skat, som der pro rata faldt paa ham af denne Million; men hele denne Opfattelse og Opstilling vilde være aldeles illusorisk, thi det, der i Virkeligheden kommer til Udgift, er jo ikke det, som igjen indvindes ved Salget af Produkterne. Jeg troer i det Hele, at naar man beregner Skattebyrden, som paahviler den Enkelte, og siger: Enhver Mand i Landet har en saa og saa stor Skattebyrde at bære, da oplyser man derved i Grunden aldeles Intet; thi alle de andre Faktorer, der komme i Betragtning for at bestemme, hvorvidt en Skattebyrde er besværende eller ikke, maae opstilles samtidig; man maa sige: Hvad faae Folk, fordi de bære denne Skattebyrde? Thi derpaa kommer det jo fornemmelig an. Lad os f. Ex. sige, at en russisk Bønde i det Indre af Landet betaler en Skat

af 20 Rbd. og avler 100 Tdr. Rug om Aaret, men faaer kun 3 Rbd. for Tønden, fordi der ikke er gode Veie, Chausseer eller Jernbaner, ad hvilke han kan bringe Sæden til Afstigningsstederne; nu bringes disse Kommunikationsmidler tilveie, men hans Skat fordobles som Følge deraf; samtidig dermed faaer han imidlertid en halv Gang mere for sine 100 Tdr. Rug, saa betaler han i Virkeligheden, skjøndt der paahviler ham en større Skattebyrde, langt mindre Afgift, idet Udgangen til Indtægt er bleven saa meget større for ham. Jeg troer derfor, at enhver Opstilling af den Skattebyrde, der paahviler den Enkelte, som noget absolut, er feilagtig, og naar man vil søge at budgettere paa en saadan Maade, at den størst mulige Skattebyrde synes at paahvile Befolkningen, saa begaaer man en Feil; thi det er ikke Hensigten med Budgettet, at skræmme Folk tilbage fra de Byrder, de have at bære, men at oplyse dem om, hvad de virkelig skulle bære, og hverken forstørre eller formindste det. Jeg troer altsaa, at for at man kan vinde det Rette og Sande, som jo er det Æneste, vi Alle ville, maa Forslaget til Finantsloven være affattet saaledes, som det her foreligger. Hvad angaaer det, der er sagt om de enkelte Udgiftsposter, der ere opførte under Indtægten, saasom Opkrævningen af Bygningsafgiften og Forhandling af stemplet Papir, da kan jeg ogsaa i denne Henseende være enig med den foregaaende Taler, og jeg troer, at de uden Skade kunne afgaae fra Indtægtsiden og overføres allene paa Udgiftsiden. Med Hensyn til Fængselsindustrien, da fremlyser det af Anmærningerne til den foreliggende Finantslov, at Udbyttet af den er et Par Tusinde Rbd. mere end tidligere. Det synes i det Hele, at Regjeringen er paa en meget god Veie til at faae denne Sag ordnet saa fyldestgjørende som muligt, idet man udeier til Private saa Meget af Arbeidskraften, som kan finde Anvendelse paa denne Maade, og anvender Mindre til det Dissentlige. Naar man undersøger, hvad Fængselsindustrien indbringer, vil man finde, at vi nærme os mere til det Maal, at enhver Fange selv ved sit Arbeide kan fortjene, hvad hans Underhold i Fængslet koster; men naar vi have naaet dette, troer jeg rigtignok, at vi